

Stagnatie in korter maken van duur rechtszaken

Gepubliceerd op maandag 1 december 2014 om 12:00

Het is gerechten niet gelukt de tijd die rechtszaken duren, in 2013 korter te maken. Met name in strafzaken en handelsconflicten loopt de duur van rechtszaken licht op.

Dat blijkt uit de [Kengetallen 2013](#) (pdf, 5,06 mB) van de Rechtspraak. In dit document, dat jaarlijks verschijnt en een aanvulling is op het Jaarverslag, worden prestaties van gerechten onderling met elkaar vergeleken.

Doelstelling

Het korter laten duren van rechtszaken is een belangrijke doelstelling van de Rechtspraak. Uit klanttevredenheidsonderzoeken blijkt dat er (naast grote tevredenheid over de kwaliteit van uitspraken) ontevredenheid is over de duur van rechtszaken, de zogenoemde doorlooptijden. Uit ander onderzoek blijkt dat tijdige rechtspraak substantieel bijdraagt aan een gezond economisch klimaat. Om die redenen is het verkorten van doorlooptijden een belangrijk punt van aandacht voor de Rechtspraak.

Stagnatie

Frits Bakker, voorzitter van de Raad voor de rechtspraak, in een reactie op de stagnatie in het verkorten van de doorlooptijden: “Voor mij is dit een bevestiging van wat we eerder hebben gezegd. Er is de laatste tijd veel op de organisatie af gekomen. In 2013 werd de nieuwe gerechtelijke kaart van kracht, waardoor het aantal gerechten werd gereduceerd. Dat heeft veel gevergd. Ook zijn we bezig met een groot moderniseringsprogramma, dat veel van de organisatie vraagt en dat we uit eigen middelen moeten financieren. Er zijn grenzen aan wat je van mensen kunt vragen.”

Straf- en handelszaken

Sinds 2009 lukte het rechtszaken sneller af te handelen. Deze ontwikkeling stopte in 2012. Deze lijn blijkt in 2013 doorgezet: er is sprake van een licht oplopende duur van rechtszaken. Dit geldt vooral voor straf- en handelszaken. Overigens zijn er verschillen tussen gerechten, waardoor de Rechtspraak nog kansen ziet om interne verbeteringen aan te brengen in de werkwijzen. Frits Bakker: “Onderdeel van een recent onderzoek naar onze kwaliteitszorg leverde een behoorlijke lijst van best practices op, waar gerechten hun voordeel mee doen.”

Verschillende normen

In totaal kent de Rechtspraak 45 verschillende type zaken, waarvoor allemaal verschillende normen gelden. Zo worden er bij civiele handelszaken vijf typen zaken onderscheiden: dagvaardingszaken met verweer, verstekzaken, handelsrekest (verzoekschriftprocedures), kort gedingen en faillissementen. De afhandelingen van faillissementen is duidelijk korter geworden, in de overige handelszaken is geen verbetering te zien.

Ook bij strafzaken worden er vijf typen onderscheiden: strafzaak bij de kinderrechter, politierechterstrafzaak, meervoudige kamer strafzaak, raadkamerzaak over voorlopige hechtenis en raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat. In 2012 voldeden vier van de vijf proceduresoorten aan de normen. In 2013 was dat nog maar bij twee van de vijf. Per jaar behandelen gerechten circa 1,8 miljoen rechtszaken.

Goede balans

Frits Bakker: "We moeten doorwerken aan de vereenvoudiging van de procedures en het voeren van rechtszaken via internet. Daarmee komen we tegemoet aan de vraag uit de samenleving. Maar rechterswerk vraagt om een goede balans tussen kwaliteit, productiviteit en snelheid. Steeds meer wordt duidelijk dat die balans verstoord is door alles wat er naast het gewone werk nog op de mensen afkomt. Rechters kunnen geen concessies doen aan kwaliteit, zaken moeten zorgvuldig worden behandeld."